

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Dumitru Mardari, Maria Ghervas

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Procurorul General Adjunct Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 353 de infanterie din 14 mai 1944, în cauza penală privindu-l pe

*Vornișel Vasilii XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat la data examinării cauzei în
XXXXX.*

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 353 de infanterie din 14 mai 1944, Vornișel Vasilii a fost condamnat în baza art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani și confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Vornișel Vasilii a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că în luna august 1941, odată cu retragerea armatei roșii din satul Hlinaia, a trecut de partea inamicului. Locuind în continuare în satul său, ocupat temporar de către autoritățile de ocupație, inculpatul a denunțat autorităților române activiștii sovietici și a participat la hârțuirea foștilor membri ai sovietului sătesc.

Prin acțiunile sale, inculpatul Vornișel Vasilii a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU, adică trădare de patrie.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Vornișel Vasilii și-a recunoscut parțial vinovăția în cele incriminate. A pledat vinovat numai de faptul că într-o zi a avut un conflict cu un fost membru al sovietului sătesc. Pe parcursul întregii perioade de ocupație de către autoritățile române a satului Hlinaia, el nu a denunțat pe nimeni din rândul foștilor activiști sovietici și nimeni nu a fost arestat. Nu se consideră vinovat de trădare de patrie.

Circumstanțele incriminate inculpatului Vornișel Vasilii au fost confirmate în ședința de judecată prin declarațiile martorului Șestacova T.

3. Procurorul General Adjunct Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței, cu încetarea procesului penal în privința lui *Vornișel Vasilii*.

În susținerea celor menționate, procurorul susține că, probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU - trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede acest articol.

În egală măsură, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie. Astfel, în speță, condamnarea lui Vornișel Vasilii pentru de trădare de patrie, este apreciată ca un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârile pronunțate, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, conform art. 3 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, cu modificările ulterioare, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „trădare de patrie”.

Astfel, condamnarea lui Vornișel Vasilii pentru trădare de patrie, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat

hotărârea pronunțată, deoarece sentința de condamnare în privința acestuia, a fost pronunțată în lipsa unor probe, fiind puse la baza condamnării doar declarațiile martorului Șestacova T., precum și în lipsa apărătorului, fiindu-i încălcat condamnatului dreptul la apărare și la un proces echitabil.

Reieșind din cele constatate și reținând prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speță motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Vornișel Vasilii baza art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și reabilitarea acestuia.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

admite recursul în anulare declarat de către Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 353 de infanterie din 14 mai 1944, privind condamnarea lui Vornișel Vasilii XXXXX, în baza art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *05 februarie 2019*.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Ion Guzun
Liliana Catan
Dumitru Mardari
Maria Ghervas